

Wiedemanni keelepäeval lisandus keeletammikusse Mari Tarandi nimipuu

19. aprillil peeti Väike-Maarja rahvamajas XXIV Ferdinand Johann Wiedemanni keeleauhinna keelepäeva.

Wiedemanni keeleauhinna tänavune laureaat Mari Tarand esines huvitava, haarava ja väga südamliku ettekandega *Kodukeele küttes*. Vaid temale omasel moel oskas Mari Tarand oma ettekande äärmiselt auditavaks ja kuulatavaks esitada, avades saalitäiele keelehuvilistele keelemaailma, millesse ta sündis. Ta kirjeldas ilmekalt, millist keelt tema kodus ja lapsepõlve ümbruskonnas kasutati, milliseid sõnu ja väljendeid ta lapsepõlve keelemaailmast eluteele kaasa võttis ja kuidas kirjakeele kaudu nendest kaugenes. Millise harduse ja südamesoojusega meenutas ta taaskohtumisi Eesti lõunapoolsemate murretega!

Tartu ja Oulu ülikoolide õppejõud Heli Laanekask, kui Wiedemanni grammatika tõlkija, esines ettekandega *Wiedemanni grammatika eesti keeles*. Alles pärast nõusoleku andmist selle tõlkimiseks sai ta aru, millise raske töö oli ta oma õlule võtnud. See nõudis põhjalikkust, täpsust ja peensusteni teemasse süvenemist, eelkõige aga aega. Tema ettekanne avas laiemalt Wiedemanni isiksuse, tema eelistused, suhtumised, kontaktid eestlastega, elukäigu, tööd ja tegemised. Tema ettekandest jäi aga kõlama, et kogu Ferdinand Johann Wiedemanniga seonduvat on vaja veel väga põhjalikult uurida.

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilase Kätlin Kaare ettekanne *Kõnekäändude mõistmisest Väike-Maarja Gümnaasiumi näitel* analüüsis põhjalikult, kuidas õpilased kõnekäändudest aru saavad, kui palju neist teavad ja kuidas neid mõistavad. Küsitlus oli tehtud kolmes erinevas kooliastmes. Paljusid kõnekäände teavad õpilased päris hästi, mõned tunduvad aga nii võõraste ja kaugetena, et neist ei osata suurt midagi arvata. Mõne kõnekäänu kohta antud vastused olid aga väga vaimukad, osa neist päris uskumatud. Need tekitasid elevust ja panid publiku muigama, kohati lausa suurel häälel naerma.

Haridus- ja teadusministeeriumi keelenõunik Jüri Valge juhtis oma kõnes kuulajate tähelepanu sellele, et tänavuse keelepäeva kuupäev – **19. aprill** – tähistab ka kahe Wiedemanni keeleauhinna laureaadi juubelit: 2000. aasta laureaadi Ellen Uuspõllu 85. ja 1999. aasta laureaadi Tiiu Ereli 70. juubelit. Palju õnne!

Pärast ettekandeid rahvamajas siirduti keeletammikusse, kus keeleauhinna idee autor Irma Sild tuletas keelepäevalistele meelde Mari Tarandi olulisust Eesti keelemaastikul. Keeleauhinna selle aasta laureaat Mari Tarand istutas oma nimipuu, gümnaasiumi tütarlastekoor aga laulis Ly Ipsbergi juhendamisel traditsioonilist Tamme laulu, mille saatel on elujõudu ammutanud päris suur osa keeletammikus kasvavatest nimipuudest. Mari Tarandi puu on 32. laureaadipuu. Koos president Arnold Rütli F. J. Wiedemanni enda auks istutatud puuga sirgub meie tammikus nüüd 33 tamme.

Vallavanem Indrek Kesküla ütles oma kõnes: “Soovin, et meie keeletammede park

pidevalt täieneks uute istikutega, et ka meie järeltulijatel oleks võimalus meenutada, nende all jalutades või kõnesid pidades, tänaseid eesti keele eest seisjaid. Leian, et meie emakeel jääb püsima ainult juhul, kui ta leiab kogu rahva poolt väärtustamist.”

Muuseum seadis rahvamajja üles põhjaliku näituse, mis andis osalejatele hea ülevaate Wiedemanni keeleauhinna ja keelepäevade senisest käekäigust.

Aitäh kõigile, kes aitasid kaasa tänavuse Wiedemanni keeleauhinna keelepäeva õnnestumisele!

Tuleval aastal möödub keeleauhinna asutamisest 25 aastat. Sel puhul on plaanis korraldada Väike-Maarjas taas, nagu nelja aasta eest keeleauhinna 20. aastapäeva puhulgi, rahvusvaheline keelekonverents. Esialgse ajakava kohaselt toimub see 24.-25. aprillil 2013.

Ilve Tobreluts